

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

- คณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางยุโรป (ECB) มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ย ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางยุโรป (ECB) เมื่อวันที่ 23 ม.ค. 2563 มีมติให้
 - คงอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ 1) Main Refinancing Operations ที่ร้อยละ 0.00 2) Marginal Lending Facility Rate ที่ร้อยละ 0.25 และ 3) Deposit Facility Rate ที่ร้อยละ -0.50
 - คงการเข้าซื้อพันธบัตร ภายใต้มาตรการ Asset Purchase Programme (APP) ที่ 20 พันล้านยูโรต่อเดือน ตามมติการประชุมรอบเดือน ก.ย. 2562 ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 2562 โดยจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไปตราบเท่าที่จำเป็น
 - คงการ reinvest พันธบัตรภายใต้มาตรการ APP ที่จะครบอายุต่อไปแบบเต็มจำนวนคณะกรรมการฯ เสนอว่า การที่จะให้นโยบายการเงินเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเชิงโครงสร้าง เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตและศักยภาพในการเติบโตของแต่ละประเทศสมาชิก รวมถึงจำเป็นต้องมีการปรับลดการว่างงานเชิงโครงสร้างลง รวมทั้งประเทศสมาชิกที่ยังมีความสามารถด้านการคลังก็ควรเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจด้วย ส่วนประเทศที่มีหนี้สาธารณะอยู่ในระดับสูงก็ควรดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยความระมัดระวัง ทั้งนี้ ECB คาดว่า จุดยืนด้านการนโยบายคลังในยูโรโซนจะยังคงเป็นไปในทิศทางที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อไป
- ทั้งนี้ นาง Christine Lagarde ประธาน ECB แถลงในช่วง press conference ภายหลังการประชุม ดังนี้
 1. ECB เห็นว่าอัตราเงินเฟ้อยูโรโซนส่งสัญญาณให้เห็นถึงแนวโน้มของพัฒนาการที่ดีขึ้น ขณะที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวมก็เริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยความเสี่ยงเชิงลบต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะความเสี่ยงทางด้านการค้าระหว่างประเทศ ได้ปรับลดลงอย่างช้าๆ
 2. เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นความเสี่ยงที่สำคัญต่อเศรษฐกิจ ที่ควรมีการนำมาหารือและมีความเป็นไปได้ที่จะนำ “green quantitative easing” มาปรับใช้
 3. ภารกิจหลักของ ECB ในปี 2563 คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนแนวนโยบายด้านเสถียรภาพราคา การสื่อสาร (Communication practices) และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีกำหนดจะทบทวนกลยุทธ์ให้แล้วเสร็จภายในเดือน พ.ย. หรือ ธ.ค. ปี 2563

- คาดว่าสหภาพยุโรปจะได้รับผลกระทบจากการส่งออกไปจีน ไม่ต่ำกว่า 11 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ที่ได้มีการลงนามร่วมกันไปเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา เนื่องจากข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้จีนต้องนำเข้ารายการสินค้าที่กำหนดไว้จากสหรัฐฯ เป็นจำนวนที่มากขึ้น ซึ่งรายการสินค้านี้ดังกล่าวมีส่วนหนึ่งที่ปัจจุบันจีนนำเข้าจากสหภาพยุโรป ปัจจุบัน การนำเข้าสินค้าของจีนร้อยละ 20 เป็นสินค้าที่มาจากจากสหภาพยุโรป และยังเป็นสินค้าที่จีนมีประเด็นพิพาทกับสหรัฐฯ ใน 10 กลุ่มสินค้าส่งออกหลักที่ยุโรปส่งออกไปยังจีนอีกด้วย

นาย Gabriel Felbermayr ประธาน Kiel Institute for the World Economy ประเมินว่า เยอรมนีเป็นประเทศที่อาจจะได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการบินและยานยนต์ นาย Felbermayr ประเมินว่า ข้อตกลงทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ จะส่งผลให้ในปี 2564 จีนจะต้องนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นอีกกว่า 95 พันล้าน ดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นจำนวนเกือบ 2 เท่า ของปี 2560 (ก่อนที่สงครามทางการค้าระหว่างทั้ง 2 ประเทศจะเริ่มต้น) สินค้าส่งออกของยุโรปที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบหลักๆ ได้แก่ (1) เครื่องบิน (-3.7 พันล้าน ดอลลาร์สหรัฐ) (2) ยานยนต์ (-2.4 พันล้าน ดอลลาร์สหรัฐ) และ (3) เครื่องจักรโรงงาน (-1.4 พันล้าน ดอลลาร์สหรัฐ.) ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานการผลิตอยู่ในเยอรมนี ส่งผลให้เศรษฐกิจเยอรมนีในปี 2562 ขยายตัวเพียงร้อยละ 0.6 อ่อนแอที่สุดนับตั้งแต่ปี 2556 เนื่องจากภาคการผลิตได้รับผลกระทบเชิงลบจากข้อพิพาททางการค้าและอุปสงค์จากต่างประเทศที่ปรับลดลง ยิ่งไปกว่านั้นข้อตกลงทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ ในครั้งนี้ น่าจะปัจจัยที่สร้างความท้าทายให้กับเศรษฐกิจเยอรมนีในปี 2563 ต่อไป

- สหราชอาณาจักรยืนยันจะเดินหน้าจัดเก็บ digital tax ที่อัตราร้อยละ 2 กับบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ ในเดือน เม.ย. 2563 นาย Sajid Javid – Chancellor of the Exchequer ของสหราชอาณาจักร กล่าวบนเวทีสัมมนาระหว่างการประชุม World Economic Forum ที่เมืองดาวอส สวิสเซอร์แลนด์ ว่า สหราชอาณาจักรยืนยันที่จะเดินหน้าจัดเก็บ digital tax ที่อัตราร้อยละ 2 กับบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ ในเดือน เม.ย. 2563 ตามแผนการที่วางไว้ โดยคาดว่าจะเก็บภาษีดังกล่าวเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีกรอบหลักเกณฑ์ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการจัดเก็บภาษี digital tax กับบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ที่กำลังศึกษาโดย OECD

นาย Steven Mnuchin - Treasury Secretary ของสหรัฐฯ กล่าวบนเวทีสัมมนาเดียวกันว่า digital tax ดังกล่าวถือเป็นการเลือกปฏิบัติกับบริษัทขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ ดังนั้นสหรัฐฯ อาจพิจารณาเก็บภาษีเพิ่มกับรถยนต์ที่ส่งออกจากสหราชอาณาจักรมายังสหรัฐฯ เพื่อเป็นการตอบโต้ ซึ่งก่อนหน้านี้ ฝรั่งเศสมีแผนที่จะเก็บ digital tax ในลักษณะเดียวกันกับบริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ เช่น Google Apple Facebook และ Amazon ที่ร้อยละ 3 นั้น มีรายงานว่า เตรียมจะยกเลิกการจัดเก็บภาษีดังกล่าวหลังจากที่สหรัฐฯ เตรียมจะจัดเก็บภาษีบนสินค้านำเข้าจากฝรั่งเศสเป็นการตอบโต้แล้ว

อย่างไรก็ตาม นาง Kristalina Georgieva – Managing Director ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) กล่าวบนเวทีเดียวกันว่า บริษัทเทคโนโลยีขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการจ่ายภาษีที่เหมาะสม (fair share of tax) จากการทำธุรกิจในประเทศต่างๆ โดยควรจะเป็นการดำเนินการในลักษณะของความร่วมมือระหว่างประเทศ แทนที่แต่ละประเทศจะกำหนดอัตราภาษีขึ้นมาดำเนินการเอง

ความคืบหน้าของ Brexit

- 23 ม.ค. ร่างกฎหมายขอลอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (Withdrawal Agreement Bill) ของรัฐบาลสหราชอาณาจักรได้รับการประกาศให้ออกบังคับใช้เป็นกฎหมาย หลังได้รับการเห็นชอบจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พร้อมทั้งผ่านการลงนามรับรองโดยสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 2 หรือ “Royal Assent” โดยถือเป็นจุดสิ้นสุดของข้อขัดขัดทางการเมืองของ สหราชอาณาจักรจากสถานการณ์ Brexit ซึ่งเป็นที่ถกเถียงกันมาอย่างยาวนานกว่า 4 ปี

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่ร่างกฎหมายดังกล่าวจะผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา เมื่อต้นสัปดาห์ วุฒิสภาได้ขอแก้ไขในประเด็นหลักๆ ได้แก่ สิทธิการตั้งถิ่นฐานในสหราชอาณาจักรของประชาชนชาวยุโรป (วุฒิสภาต้องการให้ประชาชนจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในสหราชอาณาจักรสามารถพำนักอยู่ในสหราชอาณาจักรต่อไปภายหลังจาก Brexit โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องต่อ Home Office และให้รับประกันว่าประชาชนกลุ่มดังกล่าวจะได้รับเอกสารยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยในสหราชอาณาจักรอย่างเป็นทางการ) และประเด็นเรื่องความเป็นอิสระจากกฎหมายสหภาพยุโรปของกระบวนการยุติธรรมและศาลสหราชอาณาจักร (วุฒิสภาไม่เห็นชอบต่อการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีสหราชอาณาจักรมีอำนาจในการยับยั้งคำตัดสินของ EU Court of Justice และไม่เห็นชอบต่อข้อเสนอของรัฐบาลที่ต้องการให้ปกป้องความเป็นอิสระของศาลสหราชอาณาจักรในคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายสหภาพยุโรปภายหลังจาก Brexit) แต่เมื่อร่างแก้ไขของวุฒิสภาถูกส่งกลับมาพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนมีมติปฏิเสธข้อเสนอขอแก้ไข (Amendment) ดังกล่าว

- 24 ม.ค. ประธานคณะกรรมการยุโรป (European Commission) และประธานคณะมนตรียุโรป (European Council) ได้ร่วมกันลงนามในข้อตกลงขอลอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Withdrawal Agreement) ก่อนจะส่งมาให้ นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรี สหราชอาณาจักร ลงนามในช่วงเย็นของวันเดียวกัน ซึ่งการลงนามของทั้ง 2 ฝ่าย ถือเป็นการปูทางว่า Brexit จะเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการใน 31 ม.ค. 2563 โดยขั้นต่อไป Withdrawal Agreement ดังกล่าวจะถูกนำเข้าสู่กระบวนการลงมติ “Ratify” ของสมาชิกรัฐสภายุโรปในวันที่ 29 ม.ค.

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 20-24 มกราคม 2563)

